

AC 29/4/13

Item no. 4.31

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Syllabus
Sem. V & Sem. VI
Program: B.A.
Course: Marathi

(As per Credit Based Semester and Grading System
with effect from the academic year 2013–2014)

अभ्यासपत्रिका क्र. ४. मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास.

सत्र – ५वे (श्रेयांकने-४) व्याख्याने -६०

घटक -१ मराठी साहित्याची सुरुवात व महानुभावीय वाङ्मय.

अ) मराठी साहित्याची सुरुवात – मराठी : देशीभाषा म्हणून ८वे, ९वे शतक परिचय , मराठीतील आद्यग्रंथ : चर्चा, शिलालेख, ताम्रपट यावरील मराठी लेखन. – थोडक्यात परिचय.

ब) महानुभाव संप्रदायाची ठळक वैशिष्ट्ये : द्वैती तत्त्वज्ञान, पंचकृष्ण, चक्रधरांचे व्यक्तिमत्त्व, मराठीचा स्वीकार व आग्रह, सांकेतिक लिपी.

महानुभावीय वाङ्मय : चरित्रग्रंथ, तत्त्वज्ञानग्रंथ, सातीग्रंथ, स्फुट गद्य-पद्य-धवळे, टीकाग्रंथ, व्याकरणग्रंथ.

घटक -२ वारकरी पंथियांचे वाङ्मय – (१)

अ) यादवकालीन महाराष्ट्रात वारकरी पंथाची प्रस्थापना, पंढरीचा भक्तिसंप्रदाय हा महाराष्ट्रातील प्रमुख संप्रदाय , -वारकरी संप्रदाय म्हणून तेराव्या शतकात धार्मिक, सामाजिक व साहित्यिक दृष्ट्या प्रभावी.

ब) ज्ञानदेव-नामदेव व त्यांच्या प्रभावळीतील इतरांचे वाङ्मय.

घटक - ३ वारकरी पंथियांचे वाङ्मय - (२)

अ) बहमनी राजवट, एकनाथकालीन महाराष्ट्र,
तमोयुग. एकनाथ, एकनाथपंचक यांचे वाङ्मय

ब) शिवकालीन महाराष्ट्र -स्वराज्यप्रेरणा. तुकाराम,
तुकारामाचे शिष्य यांचे वाङ्मय.

घटक -४ पंडिती काव्य -

अ) पंडिती काव्याची स्वरूपवैशिष्ट्ये, पंडिती काव्याचे
गुणदोषचर्चा.

ब) पंडित कवी - मुक्तेश्वर, मोरोपंत, रघुनाथपंडित,
सामराज, निरंजनमाधव, वामनपंडित,
नागेश, विठ्ठल.

अंतर्गत चाचणी परीक्षा -

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी
पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील चार घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा १०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे	२०

		पर्याय आहेत.	
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात विद्यार्थ्यांना शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	१०
३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५
४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

अभ्यासक्रमातील प्रत्येक घटकावर एक असे १५ -१५ गुणांचे ४ प्रश्न पर्यायांसह असावेत.

UAMAR -601

सत्र -६ वे – श्रेयांकने -४व्याख्याने - ६०

घटक -१ शाहिरी वाङ्मय -

अ) लावणी, पोवाडे या काव्यप्रकारांची
स्वरूपवैशिष्ट्ये.

ब) काही लावणीकार –होनाजी बाळा, रामजोशी,
प्रभाकर, अनंतफंदी, परशराम. या शाहिरांचा व त्यांच्या
साहित्याचा परिचय.

घटक -२ महानुभाव व वारकरी यांखेरीज इतर पंथियांचे
वाङ्मय-

अ) नाथ, दत्त या पंथातील वाङ्मयाचे स्वरूप.

ब) समर्थ, लिंगायत या पंथातील वाङ्मयाचे स्वरूप.

घटक -३ हिंदू धर्माखेरीज इतर धर्मियांनी केलेली
वाङ्मयनिर्मिती-

अ) ख्रिस्ती धर्मियांनी केलेली वाङ्मयनिर्मिती –

(ख्रिस्ती – फादर स्टीफन्स, क्रुओं सालंदाज, पाद्री
अल्मैद.)

ब) इस्लामी धर्मियांनी केलेली वाङ्मयनिर्मिती -

(इस्लामी –मुंतोजी (मृत्युंजय), हुसेन अंबरखान, शेख
महंमद, शहामुनी.)

घटक -४ बखर गद्याची स्वरूपवैशिष्ट्ये.

अ) बखरी – शिवपूर्वकालीन –महिकावतीची उर्फ
माहीमची बखर, राक्षसतागडीची लढाई

बखरी - शिवकालीन –शिवछत्रपतींचे चरित्र-
कृष्णाजी अनंत सभासद, चित्रगुप्तविरचित शिवाजी महाराजांची
बखर, श्री. शिवछत्रपतींची ९१ कलमी बखर –दत्तो त्रिमल
वाकेनिस, मल्हार रामराव चिटणीसविरचित श्री शिव छत्रपतींचे
सप्तप्रकरणात्मक चरित्र.

ब) बखरी –पेशवेकालीन – नाना फडणविसाचे
आत्मचरित्र, श्रीरामदासस्वामीचे चरित्राची बखर उर्फ
हनुमंतस्वामीची बखर, पेशव्यांची बखर-कृष्णाजी विनायक
सोहनी, पाणिपतची बखर –रघुनाथ यादव, भाऊसाहेबांची बखर
– कृष्णाजी शामराव, खड्ग्याच्या स्वारीची बखर.

अंतर्गत चाचणी परीक्षा -

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी
पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील चार घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा १०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे पर्याय आहेत.	२०
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात विद्यार्थ्यांना शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	१०

३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५
४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

अभ्यासक्रमातील प्रत्येक घटकावर एक असे १५ -१५ गुणांचे ४ प्रश्न पर्यायांसह असावेत.

संदर्भ ग्रंथ –

१) जोग, रा. श्री. व इतर (संपा.) मराठी वाङ् मयाचा इतिहास – खंड ३, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे, प.आ., १९७३.

२) तुळपुळे, शं. गो., पाच संतकवी, सुविचार प्रकाशन मंडळ, पुणे, १९८४, (ति. आ.)

३) तुळपुळे, शं. गो. व इतर (संपा.) मराठी वाङ् मयाचा इतिहास –खंड १ , महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे, प. आ., १९८४.

४)मालशे, सं. गं. व इतर (संपा.) मराठी वाङ् मयाचा इतिहास –खंड २ भाग १ व २, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे, प. आ., १९८२.

- ५) भावे, वि. ल., महाराष्ट्रसारस्वत, पॉप्युलर, मुंबई, आ. ५वी,
१९६३.
- ६) धोंड, म. वा., (संपा.) म-हाटी लावणी, मौज, मुंबई, १९५६.
- ७) शेणोलीकर, ह. श्री., प्राचीन मराठी वाङ् मयाचे स्वरूप, मोघे
प्रकाशन, कोल्हापूर, १९७१.
- ८) सहस्रबुद्धे, म. ना., मराठी शाहिरी वाङ् मय, ठोकळ, पुणे,
१९६१.
- ९) सरदार, गं. बा., संत साहित्याची सामाजिक फलश्रुती, म. सा.
प., पुणे, १९७०, (ति. आ.)
-

TYBA – PAPER NO. 5 UAMAR -502

अभ्यासपत्रिका -५ -भारतीय व पाश्चात्य साहित्यशास्त्र

भारतीय साहित्यशास्त्र

सत्र -५ वे (श्रेयांकने -४) व्याख्याने -६०

घटक -१ भारतीय साहित्यशास्त्र : संकल्पना व सिद्धान्त. -
(१)

१ भरताचे रससूत्र

२ अलंकारविचार , वक्रोक्तिविचार

३ रीतिसिद्धान्त , ध्वनिसिद्धान्त

४ औचित्यविचार

घटक -२ भारतीय साहित्यशास्त्र : साहित्याचा आस्वाद.

रससिद्धान्ताचे भाष्यकार : १ भट्टलोल्लट

२ श्रीशंकुक

३ भट्टनायक

४ अभिनवगुप्त

घटक -३ भारतीय साहित्यशास्त्र : साहित्यभाषेचे स्वरूप व कार्य

१ शब्दशक्ती : अभिधा, लक्षणा व व्यंजना

२ वृत्त, छंद, मुक्तछंद.

घटक -४ भारतीय साहित्यशास्त्र : निर्मितिप्रक्रिया व प्रयोजनविचार

१ साहित्यनिर्मितीमागील कारणे : प्रतिभा, व्युत्पत्ती व अभ्यास.

२ साहित्याची प्रयोजने : भरत ते अभिनवगुप्त

अंतर्गत चाचणी परीक्षा -

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी

पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी	अभ्यासक्रमातील वरील चार	२०

	परीक्षा	घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा १०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे पर्याय आहेत.	
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात विद्यार्थ्यांना शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	१०
३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५
४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

अभ्यासक्रमातील प्रत्येक घटकावर एक असे १५ -१५ गुणांचे ४ प्रश्न पर्यायांसह असावेत.

UAMAR -602 पाश्चात्य साहित्यशास्त्र

सत्र- ६वे (श्रेयांकने -४) व्याख्याने -६०

घटक -१ पाश्चात्य साहित्यविचार : साहित्याचे स्वरूप.

१ अनुकृतिसिद्धान्तः प्लेटो व अरिस्टॉटल

२ पाश्चात्यांनी केलेल्या काव्यव्याख्या : वर्डस्वर्थ, कोलरिज, कोर्टहॉप, एडगर अलन पो, अर्नोल्ड.

घटक -२ पाश्चात्य साहित्यविचार : साहित्याची भाषा

१ रूपक, प्रतीक व प्रतिमा

२ अनेकार्थता, नियमोल्लंघन, अपरिचितीकरण.

घटक -३ पाश्चात्य साहित्यविचार : साहित्याची

निर्मितिप्रक्रिया व प्रयोजनविचार

१ कोलरिजचा कल्पनाशक्तीचा व चमत्कृतीशक्तीचा सिद्धान्त

२ आत्माविष्कार, जीवनभाष्य, सामाजिक बांधिलकी (माक्सवादी विचारासह) – ही प्रयोजने.

घटक -४ पाश्चात्य साहित्यविचार : साहित्याचा आस्वाद

१ अरिस्टॉटलचा कॅथार्सिसचा सिद्धान्त

२ रिचर्ड्सचा प्रेरणासंतुलनाचा सिद्धान्त.

अंतर्गत चाचणी परीक्षा -

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी

पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील चार घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा १०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे	२०

		पर्याय आहेत.	
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात विद्यार्थ्यांना शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	१०
३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५
४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

अभ्यासक्रमातील प्रत्येक घटकावर एक असे १५ -१५ गुणांचे ४ प्रश्न पर्यायांसह असावेत.

संदर्भ ग्रंथ –

१ कंगले, र. पं., प्राचीन काव्यशास्त्र, मौज प्रकाशन, मुंबई, १९७४

२ कंगले, र. पं., (संपा.) रस-भाव- विचार, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९७३

३ करंदीकर, गो. वि., (भाषांतर) अरिस्टॉटलचे काव्यशास्त्र, मौज , मुंबई, १९७८

४ कुलकर्णी वा. ल., साहित्य स्वरूप आणि समीक्षा, पॉप्युलर, मुंबई, १९७५

५ गाडगीळ, स. रा., काव्यशास्त्रप्रदीप, व्हीनस , पुणे, (सहावी आवृत्ती), २००३

- ६ देशपांडे, ग. त्र्यं., भारतीय साहित्यशास्त्र, पॉप्युलर, मुंबई, (ति. आ.), १९८०
- ७ नेमाडे भालचंद्र, साहित्याची भाषा, साकेत, औरंगाबाद, १९८७
- ८ पाटणकर, रा. भा., सौंदर्यमीमांसा, मौज, मुंबई, (ति. आ.), २००४
- ९ पाटणकर, वसंत, साहित्यशास्त्र : स्वरूप आणि समस्या, पद्मगंधा, पुणे, २००६
- १० पाटील, गंगाधर, समीक्षेची नवी रूपे, मॅजेस्टिक, मुंबई, १९८१
- ११ बेडेकर, दि. के., साहित्यविचार, पॉप्युलर, मुंबई, १९७५
- ११ मालशे, मिलिंद, आधुनिक भाषाविज्ञान : सिद्धान्त आणि उपयोजन, लोकवाड् मयगृह, मुंबई, १९९५
- १२ रसाळ, सुधीर, कविता आणि प्रतिमा, मौज, मुंबई, १९८२
- १३ गणोरकर, प्रभा, डहाके वसंत आबाजी व इतर, (संपा.), वाड् मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, ग. रा. भटकळ फाऊंडेशन, मुंबई, २००१
- १४ राजाध्यक्ष, विजया व इतर, (संपा.), मराठी वाड् मयकोश , खंड ४, (समीक्षा संज्ञा), महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, २००२
-

TYBA – PAPER NO. 6UAMAR -A503

अभ्यासपत्रिका क्र. ६ साहित्य आणि समाज

(श्रेयांकने-३. ५) व्याख्याने ४५

घटक -१ साहित्य आणि समाज: संकल्पना व परस्परसंबंध

घटक -२ तेन, मार्क्स, , दि. के. बेडेकर, रा. ग. जाधव यांचा विचार

घटक -३ साहित्यप्रवाहाची संकल्पना व मराठी साहित्यातील ठळक प्रवाह: ग्रामीण, दलित,
स्त्रीवादी

-----अंतर्गत

चाचणी परीक्षा -

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी

पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील चार घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा १०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे पर्याय आहेत.	२०
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात	१०

		विद्यार्थ्यांना शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	
३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५
४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

अभ्यासक्रमातील प्रत्येक घटकावर एक असे १५ -१५ गुणांचे

३ प्रश्न पर्यायांसह असावेत.

चौथा प्रश्न वरील तीनही घटकांवरील टीपांचा असेल.

UAMAR - A603

सत्र-६वे- श्रेयांकने -३.५ - व्याख्याने -४५

घटक -१ गावठाण

घटक -२ सूड

घटक-३ अवकाश

अंतर्गत चाचणी परीक्षा

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी

पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
---------	---------	------	-----

१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील चार घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा १०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे पर्याय आहेत.	२०
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात विद्यार्थ्यांना शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	१०
३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५
४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

अभ्यासक्रमातील प्रत्येक घटकावर एक असे १५ -१५ गुणांचे ३ प्रश्न पर्यायांसह असावेत.

चौथा प्रश्न वरील तीनही घटकांवरील टीपांचा असेल.

संदर्भ ग्रंथ –

- १ कुलकर्णी, गो. म., दलित साहित्य-प्रवाह व प्रतिक्रिया, प्रतिमा , पुणे, १९८६
- २ कुलकर्णी, गो. म., (संपा.), नवसमीक्षा-काही विचारप्रवाह, मेहता, पुणे, १९८२
- ३ गणोरकर, प्रभा, वसंत आबाजी डहाके व इतर (संपा.) वाङ् मयीन संज्ञा-संकल्पना कोश, पॉप्युलर, मुंबई, २००१
- ४ जाधव, रा. ग., निळी पहाट, प्राज्ञपाठशाळा, वाई, १९७८
- ५ जाधव, रा. ग., निवडक समीक्षा, पद्मगंधा, पुणे, २००६
- ६ जोग, रा. श्री., (संपा.) मराठी वाङ् मयाचा इतिहास – खंड ५, भाग -१, म. सा. प., पुणे, १९७३
- ७ डांगळे, अर्जून, (संपा.), दलित साहित्य – एक चिंतन, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९७८
- ८ थोरात, हरिश्चंद्र, कादंबरीविषयी, पद्मगंधा, पुणे, २००६
- ९ थोरात, हरिश्चंद्र, कादंबरी – एक साहित्यप्रकार, शब्द, मुंबई, २०१०
- १० थोरात, हरिश्चंद्र, साहित्याचे संदर्भ, मौज, मुंबई, २००५
- ११ धोंगडे, अश्विनी, स्त्रीवादी समीक्षा – स्वरूप आणि उपयोजन, दिलीपराज, पुणे, १९९३
- १२ नेमाडे, भालचंद्र, टीकास्वयंवर, साकेत, औरंगाबाद, १९९०
- १३ फडके भालचंद्र, दलित साहित्य – वेदना आणि विद्रोह, श्रीविद्या, पुणे, (दु. आ.), १९८९
- १४ बेडेकर, दि. के., साहित्यविचार, पॉप्युलर, मुंबई, १९६४
- १५ बेडेकर, दि. के., साहित्य : निर्मिती व समीक्षा, पॉप्युलर, मुंबई, (दु. आ.), १९६६
- १६ बेडेकर, दि. के., विचारयात्रा, लोकवाङ् मयगृह, मुंबई, १९७५

१७ मेश्राम, केशव व इतर (संपा.), दलित साहित्याची
स्थितिगती, मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ आणि अनुभव
मुंबई, १९९७

१८ यादव, आनंद, ग्रामीण साहित्य –स्वरूप आणि समस्या,
मेदता, पुणे, १९७९

१९ यादव, आनंद, ग्रामीणता – साहित्य आणि वास्तव, मेहता,
पुणे, १९८१

२० राजाध्यक्ष, विजया व इतर (संपा.), मराठी वाङ् मयकोश
खंड -४, (समीक्षा संज्ञा), महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती
मंडळ, मुंबई, २००२

२१ वरखेडे, मंगला, स्त्रियांचे कथालेखन-नवी दृष्टी, नवी शैली,
साकेत, औरंगाबाद, (दु. आ.), २००५

२२ शेकडे, वसंत व इतर, मराठीतील ठळक वाङ् मयीन प्रवाह,
नवनरेंद्र प्रकाशन, अहमदनगर.

*अनुष्टुभ, सप्टें.-ऑक्टो. १९९६, स्त्रीवादी साहित्य आणि समीक्षा
विशेषांक.

* श्रीवाणी, ऑक्टो, १९९३, स्त्रीवादी साहित्य आणि समीक्षा
विशेषांक.

TYBA – PAPER NO. 7UAMAR -504

अभ्यासपत्रिका क्र ७.- भाषाविज्ञान आणि मराठी व्याकरण

भाषाविज्ञान

सत्र -५वे –

श्रेयांकने – ४ व्याख्याने -६०

घटक – १ भाषाशास्त्राच्या विविध शाखा - वर्णनात्मक,
ऐतिहासिक व समाजशास्त्रीय.

घटक -२ स्वनिम विन्यास (स्वन, स्वनिम, स्वनांतर,
स्वनिमांचे प्रकार, स्वनिम विश्लेषणाची तत्त्वे-तंत्रे.

घटक -३ रूपिमविन्यास – रूपिका, रूपिम, रूपिकांतर, रूपिमांचे
प्रकार, रूपिमप्रक्रिया.

घटक – ४ अर्थविन्यास – भाषिक अर्थाचे स्वरूप, शब्दार्थाचे
प्रकार, अर्थ आणि त्यांचे परस्परसंबंध.

अंतर्गत चाचणी परीक्षा -

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी
पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील चार घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा १०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे पर्याय आहेत.	२०
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात विद्यार्थ्यांना शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	१०
३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५
४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

अभ्यासक्रमातील प्रत्येक घटकावर एक असे १५ -१५ गुणांचे ४ प्रश्न पर्यायांसह असावेत.

UAMAR -604

सत्र – ६ वे -श्रेयांकने- ४ -व्याख्याने -६०

मराठी व्याकरण

घटक - १ शब्दांचे वर्गीकरण –पारंपरिक व आधुनिक.

घटक – २ विकरण – लिंग, वचन, विभक्ती, आख्यात.

घटक – ३ शब्दसिद्धी

घटक -४ प्रयोगविचार

अंतर्गत चाचणी परीक्षा -

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी

पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील चार घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा १०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे पर्याय आहेत.	२०
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात विद्यार्थ्यांनाशिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	१०
३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५

४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५
---	--	---	----

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

अभ्यासक्रमातील प्रत्येक घटकावर एक असे १५ -१५ गुणांचे
४ प्रश्न पर्यायांसह असावेत.

संदर्भ ग्रंथ –

१ काळे, कल्याण व इतर (संपा.), आधुनिक भाषाविज्ञान
(संरचनावादी, सामान्य आणि सामाजिक), प्रतिमा, पुणे, (दु. आ.),
२००३

२ काळे, कल्याण व इतर (संपा.), वर्णनात्मक भाषाविज्ञान :
स्वरूप आणि पद्धती, गोखले एज्युकेशन सोसायटी, नाशिक,
१९८२.

३ गर्जेन्द्रगडकर, श्री. न., भाषा आणि भाषाशास्त्र, व्हीनस प्रकाशन,
पुणे, (दु. आ.) १९७९

४ गोविलकर लीला, वर्णनात्मक भाषाविज्ञान, आरती, डोंबिवली,
१९९२

५) धोंगडे, रमेश, सामाजिक भाषाविज्ञान, दिलीपराज, पुणे, २०१२

६) पुंडे, द. दि., सुलभ भाषाविज्ञान, स्नेहवर्धन प्रकाशन,

पुणे, २००५७) मालशे, स. गं. व इतर (संपा.), भाषाविज्ञान:

ऐतिहासिक व वर्णनात्मक, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २००५ (ति. आ.)

८) मालशे, स. गं. व इतर (संपा.), भाषाविज्ञानपरिचय, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २०० ५(दु. आ.)

TYBA – PAPER NO. 8 UAMAR -505

अभ्यासपत्रिका क्र .८- लेखकाभ्यास.

सत्र-५वे

श्रेयांकने -४ व्याख्याने -६०

नेमलेला

लेखक – नागनाथ कोतापल्ले

घटक -१ लेखकाभ्यासाची संकल्पना व लेखकाभ्याच्या विविध पद्धती.

घटक -२ नेमलेल्या लेखकाच्या एकूण साहित्याचा परामर्श.
(लेखकाची जीवनदृष्टी, त्याच्या साहित्यामागील प्रेरणा,
समकालीन साहित्यात त्या साहित्याचे स्थान, इ.)

घटक -३ सावित्रीचा निर्णय - कथासंग्रह

घटक -४ गांधारीचे डोळे – कादंबरी

अंतर्गत चाचणी परीक्षा -

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी
पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील चार घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा १०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे पर्याय आहेत.	२०
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात विद्यार्थ्यांना शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	१०

३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५
४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

अभ्यासक्रमातील प्रत्येक घटकावर एक असे १५ -१५ गुणांचे ४ प्रश्न पर्यायांसह असावेत.

UAMAR -605

सत्र- ६वे श्रेयां. ४- व्याख्याने -६०

घटक -१ मूड्सआणि नंतरच्या कविता - कविता (१)

कविता क्र.१ ते परिशिष्टातील कविता

घटक -२ मूड्स आणि इतर कविता - कविता (२)

कविता क्र. १ ते कविता क्र. ३५

घटक -३ साहित्याचा अन्वयार्थ (निवडक समीक्षालेख) (१)

भाग १

१सामाजिक जाणीव आणि कलावंत

२ साहित्य –जीवन आणि मूल्यात्मकता

३ चळवळींचे साहित्यशास्त्र

४ मराठी लेखक आणि सामाजिक परिवर्तनाच्या

चळवळी.

घटक -४ साहित्याचा अन्वयार्थ (निवडक समीक्षालेख)
(२)

भाग -२

- १ साहित्यप्रवाह आणि अभिरूची संघर्ष
 - २ १९६० नंतरच्या मराठी कादंबरीतील काही प्रवृत्ती
 - ३ १९६० नंतरच्या मराठी कादंबरीतील सामाजिकता.
 - ४ मराठी कथावाङ् मय आणि देशीयता
-

अंतर्गत चाचणी परीक्षा -

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी
पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील चार घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा १०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे पर्याय आहेत.	२०
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर	१०

		गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात विद्यार्थ्यांना शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	
३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५
४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

अभ्यासक्रमातील प्रत्येक घटकावर एक असे १५ -१५ गुणांचे ४ प्रश्न पर्यायांसह असावेत.

-----संदर्भ ग्रंथ

—

१) म. सा. प. ऑक्टो. ते डिसें. २०१२

२) ललित – जाने. २०१३

TYBA – PAPER NO. 9UAMAR - A506

अभ्यासपत्रिका क्र .९- नवा अभ्यासक्रम – व्यवसायाभिमुख
मराठी

श्रेयांकने - ३.५व्याख्याने -४५

घटक - १ भाषांतर - सैद्धान्तिक विचार

1) भाषांतर, अनुवाद, रूपांतर, अर्वाचीनीकरण या स्वरूपभेदांची चर्चा.

२) ललित साहित्याचे भाषांतर -सांस्कृतिक भेदांच्या संदर्भाचे महत्त्व.

घटक - २ भाषांतर - प्रत्यक्ष भाषांतरअभ्यास

१) इंग्रजी उता-याचे मराठीत भाषांतर.

२) मध्ययुगीन मराठीचे प्रमाण मराठीत भाषांतर.

घटक -३ उता-याचे आकलन (शब्दमर्यादा किमान २०० ते ३०० शब्द)

(मराठी उता-यावर प्रश्न)

अंतर्गत चाचणी परीक्षा -

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी

पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील चार घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा	२०

		१०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे पर्याय आहेत.	
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात विद्यार्थ्यांना शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	१०
३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५
४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

अभ्यासक्रमातील प्रत्येक घटकावर एक असे १५ -१५ गुणांचे ३ प्रश्न पर्यायांसह असावेत.

चौथा प्रश्न वरील तीनही घटकांवरील टीपांचा असेल.

UAMAR - A606

सत्र-६वे – श्रेयांकने -३.५ - व्याख्याने -४५

घटक -१ मुलाखत – सैद्धान्तिक विचार

मुलाखत - पूर्वतयारी

विविध माध्यमांसाठी मुलाखत लेखन

१) आकाशवाणी, दूरचित्रवाणी

२) वर्तमानपत्र, नियतकालिक

३) प्रकट मुलाखत.

घटक -२ ग्रंथपरीक्षण -

घटक -३ वाङ्मयीन निबंध

अंतर्गत चाचणी परीक्षा -

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी

पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील चार घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा १०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे पर्याय आहेत.	२०
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात विद्यार्थ्यांना शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	१०
३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५
४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

अभ्यासक्रमातील प्रत्येक घटकावर एक असे १५ -१५ गुणांचे

३ प्रश्न पर्यायांसह असावेत.

चौथा प्रश्न वरील तीनही घटकांवरील टीपांचा असेल.

.संदर्भ ग्रंथ –

१ नसिराबादकर, ल. रा., व्यावहारिक मराठी, फडके प्रकाशन,
कोल्हापूर,

२ डॉ. शेकडे, सुभाष, व्यावहारिक मराठी अध्यापनाच्या दिशा,
ऋतू प्रकाशन, अहमदनगर, २०१२.

श्रेयांकने -4 व्याख्याने -60

घटक -१ इडली, आर्किड आणि मी - आत्मकथन- विठ्ठल कामत.

घटक -२ व्यावहारिक मराठी-

१) निबंधलेखन - गुण-१५

२) कंपनीचा सचिव या नात्याने बाह्य संस्थांशी

पत्रव्यवहार करणे. गुण-१०

३) कंपनीच्या वार्षिक स्नेहसंमेलनाची

कार्यक्रमपत्रिका तयार करणे. -गुण -०५

अंतर्गत चाचणी परीक्षा -

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी

पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील चार घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा १०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे पर्याय आहेत.	२०
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप	१०

		शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात विद्यार्थ्यांना शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	
३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५
४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप असे असेल.-

प्र. १ एक दीर्घांतरी प्रश्न –(अ किंवा ब) – गुण -१५

प्र. २ टीपा लिहा –

गुण -१५

१) अ किंवा ब (- गुण -८)

२)अ किंवा ब –(गुण- ७)

प्र. ३ निबंधलेखन - गुण -१५

प्र. ४ पत्रव्यवहार –(गुण-१०) गुण -१५

कार्यक्रमपत्रिका (गुण-०५)

सत्र -६ - श्रेयांकने -४ व्याख्याने – ६०

घटक -१ भोवळ –कादंबरी – हेमंत देसाई -

घटक -२ व्यावहारिक मराठी

१) इतिवृत्तलेखन –(गुण-१५)

२) इंग्रजी उता-याचे मराठीत भाषांतर (गुण-१०)

३) वृत्तपत्रासाठी जाहिरातलेखन (गुण-०५)

अंतर्गत चाचणी परीक्षा -

सत्रातील अंतर्गत चाचणी परीक्षांचा तपशील व गुणविभागणी

पुढीलप्रमाणे- एकूण गुण-४०

क्रमांक	परीक्षा	विषय	गुण
१	चाचणी परीक्षा	अभ्यासक्रमातील वरील चार घटकांपैकी शिकविलेल्या भागावर परीक्षा. या परीक्षेला बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न (mcq), किंवा एका वाक्यात उत्तरे येणारे प्रश्न किंवा १०-१०गुणांच्या दोन टीपा असे पर्याय आहेत.	२०
२	गृहपाठ	अभ्यासक्रमातील विषयावर गृहपाठ असावा. त्याचे स्वरूप शिक्षकांनी ठरवावे व यासंदर्भात विद्यार्थ्यांना शिक्षकांचे मार्गदर्शन अपेक्षित आहे.	१०
३		विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती.	०५
४		विद्यार्थ्यांचा विविध कार्यक्रमांमध्ये सहभाग	०५

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

सत्रान्त परीक्षा – गुण -६०

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप असे असेल.-

प्र. १ एक दीर्घोत्तरी प्रश्न –(अ किंवा ब) – गुण -१५

प्र. २ टीपा लिहा –

गुण -१५

१) अ किंवा ब (- गुण -८)

२)अ किंवा ब –(गुण- ७)

प्र. ३ इतिवृत्तलेखन - गुण -१५

प्र. ४ भाषांतर –(गुण-१०) गुण -१५

जाहिरातलेखन (गुण-०५)

संदर्भ ग्रंथ-

नसिराबादकर, ल. रा., व्यावहारिक मराठी, फडके प्रकाशन,
कोल्हापूर.
